

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/265/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217210777
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2217210777.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: R Collectors s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50094297, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47232471, proti žalovanej: C. N., nar. XX. apríla XXXX, trvalo bytom T. XX/XX, Y. H., o zaplatenie 513,12 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 12. februára 2018 č. k. 11Csp/137/2017-49, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalovanej zo 16.3.2018 vo vzťahu k zamietajúcej časti veci samej a odvolanie žalovanej zo dňa 7.5.2018 odmieta.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 696,02 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25 % zo sumy 696,02 eur od 29.8.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; II. žalobu čo do zmluvného úroku z istiny vo výške 245,77 eur a čo do zmluvného úroku vo výške 19 % ročne zo sumy 513,12 eur od 1.4.2017 do zaplatenia, zamietol; III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 369 ods.1 a 2, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1a 2, § 504, § 506 Obch. z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 28.08.2012); § 52 ods. 1 až 4 a § 517 ods. 1 a 2 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 28.8.2012); § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ust. O.z. v znení účinnom ku dňu 28.8.2012; § 9 ods. 1 a 2 ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu 28.8.2012) a poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 a rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 14Csp/140/2016.

Žalobkyňa sa žalobou z 1.4.2017, doručenou súdu 17.5.2017, domáhala zaplatenia sumy 513,12 eur s príslušenstvom od žalovaného, pričom uviedla, že dňa 13.2.2008 uzatvorili žalobkyňa ako veriteľ a žalovaná ako dlžník Zmluvu o úvere č. 2961314508 (ďalej aj "zmluva"), neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli o.i. Obchodné podmienky žalobkyne pre úver (ďalej len "OP SÚ"), Všeobecné obchodné podmienky žalobkyne (ďalej len "VOP") a Sadzobník poplatkov žalobkyne (ďalej len "Sadzobník"). Žalovaná svojím

podpisom na zmluve potvrdila, že sa s týmito dokumentmi oboznámila a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobkyňa poskytla žalovanej peňažné prostriedky v sume 2.655,51 eur (ďalej aj "istina"). Na základe zmluvných dokumentov sa žalovaná zaviazala a) v stanovenej lehote vrátiť žalobkyni istinu a zaplatiť jej úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (všetky tieto peňažné plnenia žalovaného ďalej spolu aj "úver"), b) plniť ostatné povinnosti v zmysle zmluvných dokumentov. Žalovaná neplnila úver riadne a včas. Žalobkyňa v zmysle § 565 O.z. v spojení s OP SÚ vyhlásila dňa 28.8.2012 úver za predčasne splatný. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (t. j. k 28.8.2012) bola žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni nezaplatenú istinu 1.290,88 eur, úrok 82,04 eur a poplatky 38,18 eur. Žalobkyňa si žalobou uplatňuje voči žalovanej: istinu vo výške 513,12 eur, zmluvné úroky z istiny vo výške 245,77 eur, zmluvný úrok vo výške 19 % p.a. z dlžnej istiny od 01.4.2017 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,25 % p.a. z dlžnej istiny od 1.4.2017 do zaplatenia. Žalovaná sa na výzvu súdu k žalobe nevyjadřila.

Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola uzatvorená Zmluva o úvere - dostupná pôžička č. 2961314508 dňa 13.2.2008, v zmysle ktorej poskytla žalobkyňa žalovanej úver vo výške 2.655,51 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 2.174 Sk počnúc od 13.3.2008 a termínom konečnej splatnosti 13.2.2013. Žalovaná riadne a včas nesplácala poskytnutý úver, preto žalobkyňa vyhlásila dňa 28.8.2012 predčasnú splatnosť úveru. Dňa 28.1.2015 žalovaná uznala svoj dlh 729,33 eur, z ktorého však zaplatila len 33,31 eur, rozdiel predstavuje 696,02 eur.

Žalobkyňa sa v konaní domáha od žalovanej zaplatenia úroku z úveru vo výške 245,77 eur vyčísleného z istiny do 31.3.2017 a vo výške 19 % ročne zo sumy 513,12 eur od 1.4.2017 do zaplatenia. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobkyňa vyhlásila predčasnú splatnosť úveru dňa 28.8.2012 čo vyplýva aj z listinného dôkazu, ktorý je súčasťou spisu. Súd však bol názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Závazok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku, zaniká i akcesorický záväzok úrokový.

Súd prvej inštancie bol názoru, že žalobkyňa mala právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru vo výške 19 % ročne len do 18.8.2012 (správne 28.8.2012), kedy bola vyhlásená pohľadávka za splatnú. V pochybnostiach o tomto závere súd poukázal na záver ústavného súdu, podrobne rozvedený v rozsudku Okresného súdu Levice, sp. zn. 14Csp/140/2016: „V danom prípade síce ide o obchodno-právny záväzok, absolútny obchod, avšak uvedené nevyklučuje, že ide zároveň aj o spotrebiteľský právny vzťah. Preskúmajúc zmluvný vzťah medzi stranami sporu, s poukazom na to, že na strane dodávateľa bola banka a na strane odberateľa je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, súd bol toho názoru, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto dospel k názoru, že žalobcovi patrí úrok do zosplatenia úveru a po zosplatení úveru mu patrí úrok z omeškania. V prípade, ak je dohodnuté niečo iné v zmluve o úvere, resp. obchodných podmienkach, ktorými dôvodil žalobca, uvedené ustanovenie je neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvnú podmienku, ku ktorej sa žalovaný nemohol vyjadriť, teda nebola individuálne dojednaná a spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi stranami sporu. Súd pri zastaní tohto názoru vychádzal z uznesenia IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania /R 59/1998, 4Obo143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd SR v citovanom ustanovení nekonštatuje, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.“

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov), vecne dôvodil, že žalobkyňa bola úspešná v konaní v prevažnom rozsahu, preto jej priznal trovy konania v plnom rozsahu. Aj keď súd žalobu v časti príslušenstva, ktoré nebolo vyčíslené zamietol, pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu aj neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, ak príslušenstvo žalobkyňa nevyčísľila vo svojej žalobe (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.11.2008 sp. zn. 6Obo/243/2007).

2. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti veci samej (II. výrok) podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci na nové prejednanie súdu prvej inštancie alebo na jeho zmenu vyhovením žalobe aj v takejto časti a priznaním žalobkyni plnej náhrady trov konania. Dôvodila, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu žalobkyni zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Žalobkyňa je toho názoru, že súd sa vo svojom zhodnotení mylí. Jeho argumentácia odporuje zákonu a protiprávne zvýhodňuje protiprávne konanie spotrebiteľa. Takáto ochrana spotrebiteľa nie len, že nie je primeraná, ale popiera všetky zásady civilného konania, predovšetkým rovnosť strán. Žalobkyňa má nárok na zmluvné úroky. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdp 2906/2000 odstúpením od zmluvy o úvere podľa § 506 obchodného zákonníka nezanikajú všetky práva a povinnosti strán z tejto zmluvy. Zanikajú len tie práva, ktoré mal dlžník podľa zmluvy voči veriteľovi a im zodpovedajúce povinnosti veriteľa. Povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky odstúpením od zmluvy nezaniká a veriteľovi teda z tohto dôvodu nemôže vzniknúť podľa ust. § 351 ods. 2 obchodného zákonníka nová pohľadávka. Odstúpením sa menia výlučne len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť; dlžník naďalej nie je povinný splniť dlh v lehotách a za podmienok stanovených v zmluve, ale na požiadanie veriteľa a v plnom rozsahu (celú dlžnú čiastku s úrokmi). Vo veciach problematiky uplatňovania zmluvných úrokov po zosplatnení je spornou otázkou časového ohraničenia, do ktorého môže veriteľ požadovať zmluvné úroky. Ústavný súd Slovenskej republiky vykladá pojem zosplatnenia zánikom pôvodného záväzku, na ktorého miesto nastupuje záväzok úplne nový. Žalobkyňa je názoru, že takýto výklad je úplne nesprávny, nakoľko zosplatnenie úveru spôsobuje len jedinú zmenu v záväzku, a to v lehote konečnej splatnosti a straty práva platiť v splátkach. Žiaden zákon neupravuje, že zosplatnenie úveru spôsobuje zmenu všetkých zmluvných podmienok. Práve z tohto dôvodu a logickosti výkladu Najvyššieho súdu Českej republiky sa žalobca opiera aj o judikatúru tohto súdu. Citovala § 565 O.z., dôvodila, že predčasné vyhlásenie splatnosti úveru sa týka len zmeny v lehote splatnosti úveru a straty výhody splátok, nie však ostatných dojednaných podmienok. Nejde tak o privatívnu nováciu celého záväzku.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 13. 12. 2006, sp. zn. 33 Odo 399/2005 môžu účastníci dohody podľa § 516 O.z. dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Ak z dohody nevyplýva nepochybné, že dohodnutím nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok vedľa doterajšieho záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti. Táto zmena v obsahu záväzku dohodou strán sa nazýva kumulatívna novácia. Na rozdiel od tzv. privatívnej novácie podľa ust. § 570 O.z., pri ktorej doterajší záväzok zaniká a je nahradený novým, sa pri kumulatívnej novácii jedná o zmenu za trvania existujúceho právneho vzťahu, spočívajúceho v zániku určitých doterajších vzájomných práv a povinností a v ich nahradení novo dohodnutými vedľa už existujúcich. Doterajší záväzkový vzťah teda nezaniká; právnym dôsledkom zmeneného záväzku je jednak pôvodná právna skutočnosť, ktorá spôsobila jeho vznik, tak aj dohoda strán o zmene jeho obsahu. Zmena záväzku sa spravidla týka miesta či spôsobu plnenia, splatnosti a pod.. Nová dohoda zmluvných strán o termíne splatnosti znamená síce zánik povinnosti dlžníka splniť dlh tak, ako bolo pôvodne dohodnuté, nie však zánik jeho povinnosti plniť; menia sa len jednotlivé práva a povinnosti v existujúcom právnom vzťahu. Je totiž potrebné rozlišovať záväzok ku konkrétnemu plneniu (t. j. jednotlivé povinnosti) a celý záväzkový právny vzťah.

Vzhľadom na totožnosť znenia ustanovení O.z., konkrétne § 516 o zmene záväzkov je akceptácia predmetného výkladu logická. Mala za to, že slovenská právna teória pritom kumulatívnu nováciu vykladá rovnako (napr. rozhodnutie Krajského súdu Žilina, sp. zn. 13CoKR/15/2015). Podľa ustanovenia § 35 ods. 2 O.z. právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti, zaplatiť celý dlh jednorazovo v stanovený termín. Z tohto prejavu vôle žiadnym spôsobom nevyplýva, že veriteľ mení záväzok dlžníka v ostatných jeho právach a povinnosti. Je účelovo viazaný výlučne na termín splatenia a spôsobu splatenia úveru. Výklad zákona tým spôsobom, k akému dospel aj súd v prvostupňovom konaní, že vyhlásením predčasnej splatnosti zaniká záväzok v širšom rozsahu, t.j. aj čo do zmluvného úroku, sa neopiera tak o vyjadrenú vôľu veriteľa, o ustanovenia zákona o zmene záväzku, o ustanovenia zákona o zmluvách o úvere. Akýkoľvek iný výklad, než ten, že veriteľ zmenil záväzok čo do termínu splatnosti, nie však čo do ostatných podmienok úveru, je nesprávny. Súdom prezentovaná koncepcia je totiž priam absurdná a veriteľa stavia do obzvlášť, v porovnaní s dlžníkom, nevýhodného postavenia.

Nie len, že veriteľ nemá v dispozícii vlastné finančné prostriedky z úveru, nakoľko ich dlžník zatiaľ nezaplatil, ale ani za toto obmedzenie nemôže poberať dohodnutý zákonný úrok. V ust. § 497 Obch.z. sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti, ako si mylne vykladá súd nad rámec predmetného ustanovenia. Podľa ust. § 2 písm. d/ ZoSÚ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zákonná dikcia jednoznačne definuje, aký záväzok vyplýva žalovanému z uzatvorenej zmluvy o úvere, t.j. záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté finančné prostriedky ako i zaplatiť úroky a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V danom konaní bolo preukázané, že žalovaná zostáva dlžná a teda je správny ten záver, že jej záväzok doposiaľ nezanikol. Keďže nezanikol hlavný záväzok dlžníka nemožno hovoriť o zániku akcesorického zmluvného úroku. Medzi pojмами splnenie záväzku a splatnosť záväzku je pritom markantný rozdiel. Splatnosť záväzku predstavuje len časový moment, v ktorom má nastať ale pritom nemusí aj splnenie záväzku. V konaní bolo preukázané, že k splneniu záväzku nedošlo. Teda až splnením záväzku zaniká i akcesorický vzťah, nie len časovým bodom označujúcim moment, v ktorom dlžníkovi vznikla povinnosť dlh splatiť. Podľa ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorým sa zmluva o úvere riadi, platí, že veriteľ má nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru. Z obsahu uvedeného ustanovenia, nie je možné dospieť k takému záveru, že veriteľ nemá v prípade zosplatnenia úveru nárok na zmluvný úrok. Ustanovenie § 369 ods. 1 Obch.z. upravuje, že pokiaľ je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Podobne nevyplýva záver súdu ani z ustanovenia § 565 O.z., v zmysle ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zosplatnenie úveru je právom veriteľa jednostranne zmeniť termín splatnosti úveru z dôvodu, že dlžník poruší svoju povinnosť. Zosplatnenie úveru je tak následkom porušenia povinnosti dlžníka riadne a včas uhradiť splatnú časť úveru, čím dochádza k strate výhody úhrady úveru v splátkach a dlžník je povinný uhradiť celú výšku úveru jednorazovo a nie po častiach. Pokiaľ tak platí, že dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivkej splátke až do času jej riadneho splatenia, nie je dôvodný taký výklad, že v prípade zmeny splatnosti jednotlivkej splátky (zosplatnenie úveru) povinnosť platiť zmluvný úrok až do času riadnej úhrady dlžnej sumy zanikla. Veriteľ zosplatnením úveru získava právo disponovať celou sumou požičaných peňazí, avšak s tým neodpadá jeho obmedzenie práva na dispozíciu s istinou úveru, nakoľko k takémuto odpadnutiu obmedzenia dôjde až celkovým splatením úveru. Výklad, ktorý odbreňuje dlžníka od platenia zmluvného úroku by bol až absurdný, keďže privodením stavu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu porušenia povinnosti dlžníka by sa postavenie dlžníka zvýhodnilo v porovnaní s jeho postavením v prípade, ak by povinnosť neporušil. Takýto výklad tak nie je prípustný. V zosplatnení úveru žalobkyňou totiž neboli započítané zmluvné úroky, ide len o dlžnú sumu do času zosplatnenia, ku ktorej bol pripočítaný zvyšok dlžnej istiny. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka, by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadze určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Súd pri svojom rozhodovaní nechal na úvahy tú skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru. Zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Súd tak de facto napriek uzatvorenej platnej Zmluve o úvere rozhodol o zániku zmluvnej podmienky v rozpore s platnou právnou úpravou, čím žalobkyňu bezdôvodne ukrátil o čas zmluvnej odmeny za poskytnutie úveru. Ani sankčný úrok nie je kompenzáciou veriteľa za poskytnutie úveru. Zmluvný úrok je totiž odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Sankčný úrok nie je a nemôže byť kompenzáciou tejto ceny finančných prostriedkov. Pokiaľ pred časom vyhlásenia predčasného splatenia úveru v prípade omeškania dlžníka s úhradou je možné od neho požadovať tak zmluvný úrok ako i úrok z omeškania, vzniká otázka, z akého dôvodu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa zrazu súdu javí vzťah medzi dvoma úrokmi, zmluvným a zákonným z omeškania iný. Ide o totožné právne i skutkové situácie, ktoré nemožno posudzovať rozdielne. Navyše, súd odmietnutím priznania zmluvného úroku konal v rozpore s právnou zásadou, že nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania. Ak však zosplatnením úveru dlžník získa nedôvodnú výhodu v tom, že nie je povinný platiť zmluvný úrok, hoci táto skutočnosť je následkom protiprávneho konania dlžníka, súd konal v rozpore

s uvedenou právnou zásadou. Žalobkyňa poukázala na prístup NS ČR (napríklad rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32 Cdo 3830/2014, sp. zn. 31 Cdo 2851/1999, 32 Cdo 2782/1999, 29 Cdo 2606/2000, 33 Cdo 113/2008), ktorý nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva. Súd prvej inštancie postupoval v rozsahu nad rámec zákona, nakoľko vyvodzoval vlastné závery opierajúc sa len o všeobecne nezáväzné rozhodnutie iného súdu, pričom jeho správnosť či zákonnosť v tomto prípade nebola skúmaná. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 3/98 v dôsledku uvedeného preto štátnym orgánom Slovenskej republiky zákony upravujúce ich postavenie a právomoci neumožňujú, aby samostatne rozhodovali o konaní nad rámec zákona, t. j. mimo rozsah zákonom ustanovených právomocí. Zákomom ustanovený rozsah právomoci jednotlivých orgánov štátu je stabilný a k jeho zmene môže dôjsť len v dôsledku neskoršej a obsahovo odlišnej zákonnej úpravy. Ten orgán štátu, ktorého postavenie a právomoci zákon upravuje, nie je preto oprávnený z vlastného rozhodnutia a podľa vlastnej úvahy konať nad rozsah svojich zákonných právomocí, keďže takéto konanie príslušný právny predpis neupravuje.

Žalobkyňa spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu súdu predložila aj žalovanou podpísané uznanie dlhu z 28.1.2015. Súd sa v rozhodnutí pritom otázkou uznania záväzku žalovanou vôbec nezaoberal. Keďže súd neskúmal podmienky žaloby vzhľadom na hmotnoprávne účinky uznania dlhu, nesprávne vec právne klasifikoval a žalobu zamietol. Žalobkyňa mala za preukázané, že súd nedostatočne skúmal tak skutkový ako i právny stav veci, rozhodoval na základe neúplného zistenia skutkového stavu a vzhľadom na predmetné skutočnosti má za to, že rozhodnutie súdu po právnej (ako ani skutkovej) stránke neobstojí.

3. Proti tomuto rozsudku, zjavne v celom jeho rozsahu, podala včas odvolanie (zo dňa 16.3.2018, podané na poštovú prepravu 19.3.2018, doručené súdu prvej inštancie 20.3.2018) aj žalovaná so zrejším návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodila, že sa konalo bez jej prítomnosti, preto žiada pojednávanie v jej prítomnosti, aby sa mohla obhájiť.

4. Uznesením zo 17.4.2008 č.k. 11Csp/137/2017-74 súd prvej inštancie vyzval žalovanú, aby v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia doplnila svoje odvolanie zo dňa 19.3.2018 tak, že uvedie z akých dôvodov považuje rozhodnutie za nesprávne, teda uvedie konkrétne odvolacie dôvody a čoho sa podaným odvolaním domáha, teda ako navrhuje, aby bolo rozhodnuté (odvolací návrh). Zároveň žalovanú poučil, že ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať. Takéto uznesenie žalovaná prevzala 24.4.2018.

5. V podaní zo 7.5.2018 (podanom na poštovú prepravu v rovnaký deň, doručenom súdu prvej inštancie 9.5.2018) doplnila žalovaná svoje odvolanie z 19.3.2018 tak, že je ochotná žalobkyňu zaplatiť sumu 513,12 eur bez príslušenstva. Ak žalobkyňa neprijme jej návrh, bude požadovať ďalšie súdne pojednávanie v jej prítomnosti s pridelením advokátom. Ako dôvod uviedla, že Poštová banka jej toho času sama ponúkla pôžičku 80.000 Sk bez jej požiadania. Keď sa informovala o možnosti pôžičky, hneď jej bolo vyhovené, ak si otvorí osobný účet v Poštovej banke, napriek tomu, že mala účet v inej banke. Vyslovila nádej, že príde k dohode.

6. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovanej a jeho doplneniu vyjadrila tak, že z podania žalovanej je zrejmé, že neobsahuje obligatórne náležitosti odvolania, t. j. z akých dôvodov je podané a v akom rozsahu sa rozsudok napáda a čoho sa žalovaná odvolaním domáha. Tvrdenia v odvolaní uvedené žalovaná bližšie nešpecifikuje. Žalobkyňa citovala § 363, § 365 ods. 3 a § 373 ods. 1 vetu druhú CSP s tým, že podanie žalovanej neobsahuje ani špecifikáciu odvolacích dôvodov, ani informáciu o tom, čoho sa odvolateľka domáha. Čo sa týka podania žalovanej zo 7.5.2018, v tomto poukazuje na ust. § 365 ods. 3 CSP, ktorý ustanovuje, že odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, čo sa v tomto prípade nestalo, nakoľko podanie zo 7.5.2018 bolo doručené po lehote na podanie odvolania. Navrhla, aby súd podľa § 386 písm. a/ a d/ CSP odvolanie žalovanej odmietol.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne vyjadrila tak, že ide o to, že Poštová banka jej toho času písomne bez jej žiadosti ponúkla pôžičku 80.000 Sk, nevie s akým úmyslom, ale nepožadovala od nej ani ručiteľa, ani výšku príjmu. Keď sa išla informovať, bolo jej vyhovené, podmienka bola, aby si otvorila účet v Poštovej banke. Myslí si, že sú to nekalé praktiky, ktoré robievali nebankovky. Preto trvá na tom,

aby súdne pojednávanie bolo v jej prítomnosti. Priložila doklady, ktoré dokazujú, že v jeden deň, a to 13.2.2008 bola realizovaná žiadosť o úver, zmluva o úvere, zmluva o osobnom účte.

8. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 362 ods. 1 vety prvej CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 121 ods. 1, 2, 4 a 5 CSP: (1) Lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. (2) Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. (4) Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. (5) Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

Včasnosť podania odvolania je jednou z objektívnych podmienok na to, aby odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolacia lehota je zákonnou lehotou, teda ju nemožno predĺžiť ani skrátiť, a to ani dohodou strán, ani rozhodnutím súdu. Odvolacia lehota je lehotou procesnou. Základná pätnásťdňová lehota je lehotou určenou podľa dní. Pre jej počítanie preto platí § 121 ods. 2 CSP, ktorý určuje začiatok plynutia lehoty a v spojení s § 121 ods. 4 CSP aj jej koniec, čo znamená, že lehota začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po dni keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty - t. j. po dni doručenia rozhodnutia, a to aj vtedy, ak by týmto nasledujúcim dňom bola sobota alebo deň pracovného pokoja. Ak však koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie, urobené elektronickými prostriedkami, doručené súdu mimo pracovného času.

Podľa § 386 CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je tomu tak, je už ponechané na výklad orgánov aplikujúcich právo (súd). Na strane žalovaného sa zisťuje tzv. materiálna ujma, ktorá sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojím obsahom znevýhodňuje žalovaného, t. j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jeho právne postavenie (zúžením jeho práv, rozšírením jeho povinností) a či preto u neho existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola spôsobená ujma.

Podľa názoru odvolacieho súdu je zrejmé, že včasné odvolanie žalovanej zo 16.3.2018 (podané na poštovú prepravu 19.3.2018) obsahovalo všeobecné náležitosti podania podľa § 127 CSP aj náležitosti odvolania podľa § 363 CSP, odvolanie obsahovalo označenie rozhodnutia proti ktorému smeruje (bolo v ňom uvedené, že smeruje proti rozsudku i úplné číslo konania s uvedením čísla listu písomného vyhotovenia rozsudku), rozsah napadnutia rozsudku (odvolateľka uviedla, že sa odvoláva voči rozsudku, neuviedla, že odvoláva iba voči niektorej jeho časti), odvolací dôvod (prejednanie sporu v neprítomnosti žalovanej) i odvolací návrh, keď bolo z neho zrejmé (posudzujúc odvolanie podľa jeho obsahu), že sa odvolateľka domáha zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude pojednávanie vykonané v jej prítomnosti.

Súd prvej inštancie postupoval nesprávne pokiaľ žalovanú vyzval na uvedenie z akých dôvodov považuje rozhodnutie za nesprávne resp. uvedenie konkrétnych odvolacích dôvodov, nakoľko jednak žalovaná uviedla odvolací dôvod (prejednanie sporu v neprítomnosti žalovanej) a pokiaľ aj bol súd prvej inštancie názoru, že absentujú odvolacie dôvody, podľa výslovného znenia § 373 ods. 1 druhej vety CSP súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov. Tiež postupoval príliš formalisticky pokiaľ

vyzýval žalovanú na doplnenie odvolacieho návrhu (keď z obsahu odvolania bolo možné dovodiť, že sa odvolateľka domáha zrušenia rozsudku, vrátenia veci súdu prvej inštancie a opätovného prejednaní celej veci na pojednávaní v jej prítomnosti), navyiac bez zodpovedajúceho poučenia primeraného osobe odvolateľky ako konkrétne má odstrániť vytykané vady odvolania, teda bez uvedenia spôsobu doplnenia poskytujúceho pochopiteľný (zrozumiteľný) návod, z ktorého by odvolateľka presne vedela v čom konkrétne vytykaná vada spočíva a ako ju má odstrániť.

Odvolačný súd je názoru, že odvolanie žalovanej zo 16.3.2018 (podané na poštovú prepravu 19.3.2018) bolo možné, pri posudzovaní podľa jeho obsahu, považovať za podanie spĺňajúce náležitosti podania i odvolania. Vo vzťahu k zamietajúcej časti veci samej (v ktorej časti bol rozsudok vydaný v prospech žalovanej) však žalovaná nebola subjektívne oprávnená na podanie odvolania. Odvolačný súd ako orgán aplikujúci právo, teda aj vyššie citované ust. § 359 CSP, má totiž za to, že rozsudkom súdu prvej inštancie v časti zamietajúcej žalobu čo do zmluvného úroku z istiny vo výške 245,77 eur a čo do zmluvného úroku vo výške 19 % ročne zo sumy 513,12 eur od 1.4.2017 do zaplatenia, nevznikla žalovanej žiadna (ani len nepatrná ujma), ktorá by bola objektívne zistiteľná bez ohľadu na subjektívny pocit žalovanej, keďže v tejto časti bola žaloba zamietnutá.

Doplnenie odvolania zo 7.5.2018, podané na poštovú prepravu 7.5.2018, v ktorom boli uvedené nové odvolacie dôvody odvolačný súd posúdil ako odvolanie podané po odvolacej lehote, keďže napádaný rozsudok bol žalovanej doručený 5.3.2018 (doručenka pri č. l. 57 spisu). Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania tak žalovanej (neskoršej odvolateľke) začala plynúť nasledujúcim dňom po jeho doručení (6.3.2018) a posledný deň takejto lehoty pripadol na 20.3.2018, pretože tento deň bol utorok a bežný pracovný deň, deň 20.3.2018 bol nielen posledným faktickým, ale zároveň i posledným právnym dňom, kedy žalovaná mohla podať včasné odvolanie.

Odvolačiemu súdu preto nezostalo iné, než odvolanie žalovanej zo 16.3.2018 vo vzťahu k zamietajúcej časti veci samej (podľa § 386 písm. b/ CSP) a odvolanie žalovanej zo dňa 7.5.2018 (podľa § 386 písm. a/ CSP) odmietnuť.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania (odvolanie žalobkyne a odvolanie žalovanej zo 16.3.2018, podané na poštovú prepravu 19.3.2018) boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľky použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam odvolateľiek považovať za vo výroku vecne správny.

10. Žalovaná v odvolaní namietala iba prejednanie sporu resp. i vydanie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v jej neprítomnosti.

V predmetnej veci preto bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné vyriešiť si najskôr tú procesnoprávnu otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa § 177 ods. 2 písm. a/ resp. § 297 písm. b/ CSP vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 177 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. (2) Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon.

Na prejednanie veci samej sa v zásade nariaďuje pojednávanie. Ustanovenie v odseku 2 upravuje prípady, kedy pojednávanie nie je potrebné nariaďovať. Ide tu o vyjadrenie fakultatívnosti nariadenia pojednávania, a teda je na rozhodnutí súdu, či aj v prípade, ak je naplnený niektorý z dôvodov predpokladaných v odseku 2 pre nenariadenie pojednávania, pojednávanie nariadi. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak sú kumulatívne splnené predpoklady uvedené v odseku 2 písm. a/, a teda ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a zároveň hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur. Ak sú splnené podmienky podľa odseku 2 písm. a/, nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, pretože súd rozhoduje na základe nesporných tvrdení strán a pôjde len o právne posúdenie sporu.

Podľa § 297 písm. b/ CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Formulácia § 297 písm. b/ CSP korešponduje s formuláciou § 177 ods. 2 písm. a/ CSP, ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagatelný cenús (ktorého výška je však rozdielna). Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariadovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu.

Ak ust. § 177 ods. 2 písm. a/ a § 297 písm. b/ CSP upravujú podmienku, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, vyjadrujú tým nielen požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán resp. zo skutkových tvrdení strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 CSP), z iného dôkazu ako z listín predložených stranami (ich zástupcami alebo splnomocnencami), ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými resp. nespornými tvrdeniami strán a nimi predloženými listinami náležite preukázané.

Z obsahu spisu vyplýva, že žaloba/návrh na vydanie platobného rozkazu s prílohami, uznesenie o vstupe žalobkyne do konania namiesto pôvodnej žalobkyne (Poštová banka, a.s.), poučenie spotrebiteľa a výzva v zmysle § 167 ods. 2 CSP, aby sa žalovaná do 15 dní vyjadrila k žalobe (a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná aby uviedla vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojila listiny na ktoré sa odvoláva a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení) boli žalovanej doručené dňa 15.1.2018, žalovaná však žiadnym spôsobom nereagovala. Dňa 6.2.2018 bol vo veci určený termín verejného vyhlásenia rozsudku (bez pojednávania) na deň 12.2.2018 o 11,30 hod v miestnosti č. 8 Okresného súdu Dunajská Streda, oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu i na webovej stránke súdu prvej inštancie dňa 6.2.2018. Podľa Zápisnice o vyhlásení rozsudku bez nariadenia pojednávania zo dňa 12.2.2018, bol dňa 12.2.2018 verejne vyhlásený napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

Na základe vyššie uvedeného je odvolací súd názoru, že na prejednanie veci samej nebolo potrebné v zmysle ustanovenia § 297 písm. b/ CSP nariadiť na súde prvej inštancie pojednávanie, nakoľko v predmetnom spore išlo o jednoduché právne posúdenie veci, skutkové tvrdenia žalobkyne žalovaná počas konania na súde prvej inštancie nezospornila, všetky rozhodujúce skutočnosti mal súd prvej inštancie nespornými tvrdeniami strán a nimi predloženými listinami náležite preukázané a hodnota sporu neprevýšila 1.000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

Súd je povinný rozsudok vyhlásiť vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Súdom je povinný verejne vyhlásiť rozsudok aj v prípade, ak na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie (napr. podľa § 177 ods. 2, § 273, § 284, § 297, § 304, § 314, § 322 CSP), a aj v prípade, ak súd vylúčil verejnosť podľa § 176 CSP. V takom prípade sa spisuje zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku. Ustanovenie § 219 ods. 3 CSP upravuje postup pri oznámení verejného vyhlásenia rozsudku, ak súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Súdom je povinný súčasne oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a zároveň aj na webovej stránke príslušného súdu, a to v lehote najmenej päť kalendárnych dní pred jeho vyhlásením. Strana môže v žalobe alebo aj počas konania požiadať, aby jej súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. Súdom nie je povinný strany na vyhlásenie rozsudku osobitne predvolávať.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie v predmetnom spore oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, žiadna zo strán nepožiadala o oznámenie jej miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

Odvolacia námietka žalovanej preto nebola dôvodná.

11. V posudzovanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v zamietajúcej časti veci samej na právnom závere, že žalobkyňi prislúcha právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do jeho splatnosti v dôsledku mimoriadneho zosplatenia úveru jednostranným právnym úkonom veriteľa.

Žalobkyňa s týmto jeho záverom nesúhlasila.

Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie názoru, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný

platiť už iba úroky z omeškania (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98), pričom uvedeným názorom aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo vydané po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie a následnej implementácii relevantných smerníc do právneho poriadku SR.

Žalovaná bola povinná platiť zmluvný úrok do dohodnutej doby vrátenia požičaných peňazí. V prípade zmeny pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, po zosplatnení úveru, dlžník sa dostáva do omeškania s plnením dlhu a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/108/2014). Povinnosť uhradiť úrok do jeho vrátenia sa vzťahuje na časové obdobie od poskytnutia úveru do dohodnutej doby jeho vrátenia len pokiaľ veriteľ nevyvolá zmenu pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý (napr. zosplatnením úveru, v dôsledku ktorého nastupuje režim platenia úrokov z omeškania). V prípade iného záveru by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/30/2012).

Veriteľ svojím právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenia obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, pričom veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky prijímal, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované žiadne práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014).

Odvolacia námietka žalobkyne o povinnosti dlžníka platiť zmluvný úrok od poskytnutia peňazí do ich reálneho vrátenia preto nemohla obstáť. Je na veriteľovi akým spôsobom reflektuje stav porušenia zmluvných povinností dlžníka a v prípade zosplatnenia celého dlhu nesie veriteľ zodpovednosť za právne následky, vyplývajúce zo zmeny pôvodných zmluvných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Záleží na veriteľovi akým spôsobom si zabezpečiť splnenie dlhu dlžníkom. S protiprávnym stavom (porušením zmluvných podmienok) sa potom spájajú sankcie, keďže dlžník je v omeškani s vrátením sumy. Preto sa s ním nemôžu spájať odplatné plnenia, ktoré súvisia so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov dlžníkom podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy (odplatné nároky patria len v právne súladnom stave, porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014). Veriteľ pritom neposkytuje finančné prostriedky (neprejavuje vôľu v čase uzavretia zmluvy) pre prípad porušenia povinnosti dlžníka, ale na dohodnutú dobu (do ktorej má dôjsť k vráteniu peňazí).

K odvolacej argumentácii žalobkyne, že v dôsledku porušenia povinností by dlžník získal pre neho výhodnejšie postavenie, je potrebné uviesť, že splatnosť celého dlhu bola privodená v dôsledku jednostranného právneho úkonu žalobkyne ako veriteľa, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. V prípade porušenia povinnosti dlžníka je na veriteľovi ako bude následne postupovať a využije sankcie a zabezpečovacie prostriedky na eliminovanie dôsledkov porušenia povinnosti dlžníka, ktoré právny poriadok upravuje. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu nie je úkonom dlžníka ale veriteľa, ktorý sa rozhodol a prejavil vôľu v uvedenom smere, v dôsledku čoho znáša právne následky. Nejedná sa preto o „zvýhodnenie dlžníkov“, ktorí si neplnia povinnosti oproti iným, ktorí svoj dlh plnia, keďže je na veriteľovi, ako využije hmotnoprávne nástroje priznané právnym poriadkom na zabezpečenie splnenia dlhu a uplatnenie sankcií pre prípad porušenia zmluvných povinností dlžníkom.

Úrok z úveru je cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a to na dohodnutú dobu, t. j. do dohodnutej doby vrátenia poskytnutých prostriedkov veriteľom dlžníkovi, po uplynutí ktorej sa už úver neposkytuje a v prípade nesplnenia dlhu v lehote splatnosti ide o vymáhanie dlhu, nie však o pokračovanie poskytovania úveru. Pri uzavretí zmluvy veriteľ neprejavuje vôľu poskytovať finančné prostriedky aj na dobu porušovania povinnosti dlžníka zo zmluvy (neplatením dlhu v lehote splatnosti), pričom dlžník tieto prostriedky po splatnosti dlhu neužíva, ale neoprávnene zadržíava, preto sa nemôže jednať o odplatu za užívanie peňažných prostriedkov.

K odvolacej námietke, že žalobkyňa spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu súdu predložila aj žalovanou podpísané uznanie dlhu z 28.1.2015, avšak súd sa v rozhodnutí otázkou uznania

záväzku žalovanou vôbec nezaoberal, keďže neskúmal podmienky žaloby vzhľadom na hmotnoprávne účinky uznania dlhu, nesprávne vec právne klasifikoval a žalobu zamietol, odvolací súd uvádza, že v predmetnom spore prišlo k zamietnutiu žaloby iba vo vzťahu k úrokom po zosplatnení úveru a v Uznaní dlhu z 28.1.2015 žalovaná uznala čo do dôvodu a čo do výšky v zmysle § 558 O.z. dlh voči veriteľovi - Poštovej banke, a.s., Bratislava, IČO: 31340890, vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. 2961314508 uzatvorenej medzi bankou ako veriteľom a dlžníkom, iba vo výške 729,33 eur, ktorý sa stal splatným dňa 28.8.2012 a ktorý sa zaviazala v celom rozsahu splatiť. K uznaniu dlhu vo vzťahu k úrokom po zosplatnení úveru (po 28.8.2012) nedošlo. Text nasledujúci na listine po uznaní dlhu „Dlžník si je vedomý, že okrem uznaného dlhu vo výške 729,33 eur je povinný Banke uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 19% p.a. odo dňa po dni uznania dlhu do zaplatenia...“ nie je uznaním dlhu vo vzťahu k úrokom po zosplatnení čo do dôvodu a výšky, keď aj zo samotného textu vypracovaného žalobkyňou vyplýva, že je tu jednak uznaný a tiež iný dlh a v texte nie je uvedená ani istina. Pre rozhodnutie o úrokoch po zosplatnení úveru tak nebolo relevantné či sa súd zaoberal uvedeným uznaním dlhu.

Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (sp. zn. I. ÚS 50/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny potvrdil, čo sa týkalo aj odvolacími dôvodmi nespochybného rozhodnutia o trovách prvoinštančného konania.

12. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z dôvodu, že žiadna zo strán so svojim odvolaním neuspela a bola úspešná len vo vzťahu k odvolaniu protistrany, odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)